

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 8 Czerwca

N^{ro} 44.

Roku 1844.

U S T A W A

DLA SZKOŁY SZTUK PIĘKNYCH W WARSZAWIE.

Cel ustanowienia.

§ 1. Ustanowienie szkoły sztuk pięknych, ma na celu podać sposobność młodzieży Królestwa Polskiego kształcenia się w rysunkach, malarstwie, rzeźbiarstwie i architekturze.

§ 2. Szkoła sztuk pięknych ustanowiona zostaje przy Gimnazjum Realnem w Warszawie, w miejsce Oddziału malarstwa, i znajdować się będzie pod zwierzchnością Dyrektora tegoż Gimnazjum, stosownie do ogólnych przepisów Ustawy Instytutów naukowych Okręgu Warszawskiego.

§ 3. Do pomocy w dozorowaniu uczniów, przeznaczonym zostaje oddzielny Inspektor, a do wykładu przedmiotów stosowna liczba Nauczycieli.

§ 4. Szkoła sztuk pięknych składa się z 3ch oddziałów: malarstwa, rzeźby i architektury.

§ 5. W szkole Sztuk pięknych wykładają się: 1) Religja; 2) Język Rosyjski i Literatura; 3) Rysunek z żyjącej natury, ornamentów i pejzarży; 4) Anatomija zastosowana do sztuk pięknych; 5) Perspektywa i optyka; 6) Kompozycja i malowanie; 7) Historia powszechna, Starożytności i mitologia, zastosowane do sztuk pięknych; 8) Historia sztuk pięknych; 9) Nauka rzeźby; 10) Architektura; 11) Matematyka, z zastosowaniem do architektury; 12) Niwelacja i miernictwo; 13) Zastosowanie Statystyki do wyboru i przygotowania trwałych materiałów.

§ 6. W oddziałach malarstwa i rzeźby, nauki wykładane będą w 4ch kursach, a w oddziale architektury w trzech. W oddziałach malarstwa i rzeźby, pierwsze 3 kursa mają być roczne, a czwarty dwuletni, w oddziale zaś architektury każdy kurs będzie roczny. Wszakże, dla udoskonalenia się w wykładanych przedmiotach, uczniowie mogą zostawać w każdym kursie dłużej nad czas zakreslony, według uznania Kuratora Okręgu i za jego decyzją.

§ 7. Podział przedmiotów naukowych na oddziały i godziny oznaczony jest w załączającej się tabeli. Zmiana w tej tabeli nie inaczej nastąpić może, jak za szczególnym na każdy raz zezwoleniem Ministra Oświecenia Narodowego.

O Inspektorze i Nauczycielach.

§ 8. Obowiązki i prerogatywy Inspektora i Nauczycieli Szkoły sztuk pięknych, są w ogólności te same, jakie Ustawa Instytutów Naukowych Warszawskiego Okręgu przepisuje dla odpowiadających im posad w Gimnazjach.

§ 9. Nauczyciele głównych przedmiotów, a mianowicie: malarstwa, rzeźby i architektury, noszą tytuł starszych. Mają oni w swoim zawiadowaniu, każdy do właściwego przedmiotu, zbiory pomocy naukowych.

§ 10. Starsi Nauczyciele winni są ułożyć programata, w dle których przedmioty swoje wykładać zamierzają. Programata rzezone, po roztrząśnieniu ich w Radzie Wychowania Publicznego, przedstawione będą do zatwierdzenia Ministra.

§ 11. W miarę potrzeby, jeden Nauczyciel wykładać może 2 nawet przedmioty, ze stosownem wynagrodzeniem, nieinaczej wszakże, jak za decyzją Ministra Oświecenia Narodowego.

Administracja Ekonomiczna.

§ 12. Fundusz na utrzymanie Szkoły sztuk pięknych, składać się ma z summy etatem oznaczonej i z opłat od uczniów.

§ 13. Fundusz z opłat od uczniów użytym będzie, za decyzją Kuratora Okręgu, na kupno modeli, wzorów rysunkowych, narzędzi i materiałów rysunkowych, malarskich i architektonicznych, w ogólności, na udoskonalenie szkoły i inne potrzeby. Pozostałości od wydatków powyższych mogą być, w skutku przedstawienia Kuratora, za decyzją Ministra Oświecenia Narodowego, przeznaczane na wynagrodzenia odznaczających się Nauczycieli, uczniów i innych osób, do składu Szkoły należących.

O uczniach.

§ 14. Na oddziały malarstwa i rzeźby, przyjmowani będą uczniowie, którzy ukończyli kurs nauk w 4 klasach szkół powiatowych, lub w 4 pierwszych klasach Gimnazjów. Wyjątek od tego przepisu, nastąpić może jedynie ze względu na szczególny talent uczniów, i nieinaczej, jak za decyzją Kuratora Okręgu. Na oddział architektury przyjmowani być mają uczniowie, którzy ukończyli z ko zycią całkowity kurs nauk wjeżdżnym z Gimnazjów Okręgu.

§ 15. Nim uczeń do szkoły zapisany zostanie, winien złożyć świadectwo właściwej władzy o swoim prowadzeniu się i udowodnić na examinie zdolność do nauki, której się chce poświęcać i usposobienie dostateczne z tych przedmiotów, które mają bliższy związek ze wspomnianą nauką.

§ 16. Opłata szkolna od uczniów na Oddziale malarstwa i rzeźby, ustanowiona zostaje w ilości rub. sr. 7 kop. 50, a od uczniów na Oddziale architektury, w ilości rub. sr. 15 rocznie. Opłata uiszczana być winna za każde półrocze z góry, i nie ulega zwrotowi w żadnym przypadku. Ilość onę zmienioną być może, w skutku przedstawienia Kuratora, za decyzją Ministra Oświecenia Narodowego.

kie grupki; ale ma być mialka i drobić się. Jeżeli skutkiem poprzedzającego okopywania, rola już jest w tym stanie, że się da na proch rozdrobić, wtedy okopywanie jest nadzwyczaj pożyteczne, a to nie tylko dla tego, że powyrywane, na wierzchu leżące, albo mało co ziemią przykryte chwasty wtedy najśnadszej zginą; ale także ponieważ spulchnienie ziemi w wielkich posuchach dodaje tejże dobroczynnego orzeźwienia. W żadnym razie nie można okopywania odkładać aż do czasu, gdy chwasty zawierają nasienie; nie mniej trzeba się wystrzegać, aby, gdy wrywanie chwastów nie jest zarazem połączone, (co się pospolicie dzieje przy obrabianiu płodów okopowych, za pomocą radła), bujność tychże po nowem zakorzenieniu nie stała się większą i zwłaszcza przy wilgotno-cieplej pogodzie nie zniszczyła spodziewanych skutków. Z tego powodu powtarzane okopywania stają się potrzebne.

Radzimy także wrywać stojące, radełkiem niepodkopane zielska, osobiłwie, gdy się znajdują w rzędzie z uprawionemi roślinami. Opieszalność w tej mierze, bąc, że ona pochodzi z złe zastosowanej oszczędności, bąc z innych przypadkowych przyczyn, ściągają często dotkliwé kary i o wiele zmniejsza z okopywania spodziewane korzyści, jak to piszący ze swą własną szkodą doświadczył.

Jeżeli grunt zachwaszczony jest przytém składu spojnego, glinkowatego, oczyszczenie jego za pomocą płodów okopowych nader się utrudnia; wtedy częstokroć wypadnie się chwycić czystego, troskliwie wykonanego ugorowania; to zaś tam tylko cel swój osiągnie, gdzie się wszystkie w roli tkwiące chwasty na powierzchni tejże do roślinności przyprowadzą i jako młode roślinki zniszczą. Gdy atoli nie wszystkie nasiona traw od razu wschodzą, wymyka ztąd konieczność często powtarzanego przeorywania, obrabiania extyrpatorem, używania przytém ciężkiego walca i brony, przez co się nie tylko wschodzeniu nasienia przeszkodzi, ale też wiele roślinek poniszczy. Takiemu zniszczeniu najbardziej się opierają małe olejne nasionka: rzodkwi, topuchy i gorczycy, które przez kilka lat nawet nie zepsuwszy się, w ziemi leżeć mogą i nie przedź kielkuja, aż się bezpośrednio z powietrzem zetkną; nawet mała grupka, jeżeli je przykrywa, może przeszkodzić wzrostowi, chociaż na powierzchni roli na wpływ powietrza, deszczu i słońca jest wystawiona. Pokazuje się, ile jest koniecznem starać się o jak najmielsze rozdrobienie ziemi, jeżeli do wskazanego celu niejako doskonale zbliżyć się zechcemy.

Niepodobna jednakże zawsze uprawiać ziemiopłody okopowe, ani też roli rok po rok ugorować, i owszem, gdy nawet w tych przypadkach doskonałe wykorzystanie chwastów nie da się uskuteczyć, przeto musimy zwrócić uwagę naszą na rośliny które się nie okopują, a dla tego od nich najwięcej cierpią i razem szerzycemu się szkodliwemu rozplenieniu tychże chwastów podług możliwości zapobiegać.

Do czego szczególnie służy:

1. Przy ziemiopłodach, których siejba nawet wtedy, gdy nie na ugorach, lecz bezpośrednio po innych płonach następuje, pospolicie wymaga często obrobionej i często sprawionej roli, zachowanie prawideł względem ugorowania podanych, jakimi ziemiopłodami są: owies, jęczmień, żyto, pszenica.

2. Wszystkie zielska, które gęste, silny i bujny wzrost uprawianych roślin utrudniają i ich wegetacji przeszkadzają, przytłumić trzeba. Rośliny liściowe, które ziemię grubym osłaniają cieniem, jak: groch, wyka, konopie, etc.; mają w tej mierze korzyść nad kłosowem zbożem, które jakkolwiek bąc gęste, zawsze jest delikatne, a zat m najwięcej cierpi od chwastów. Jeżeli zaś te dwa środki pożądanego skutku nie odniosą, (jak się to najwięcej przy ostatnich ziemiopłodach zdarza), a więc chwasty, szczególnie w pewnym stanie powietrza zbiorom rolniczym znacznym zagrażają uszczerbkiem, tedy nie nie pozostaje jak

3. Pielenie; nielekajmy się tylko tego słowa i nie sądzmy, iż jest niepodobna wykonywać tę pracę na większą skalę, a najprzód jeżeli wzorowie sprawiamy grunta, jeżeli innych do zniszczenia chwastów pożytecznych środków należyście użyjemy, rzadko kiedy pielienia potrzebować będziemy; gdyż jeżeli okoliczności koniecznie tego wymagają, nie opuszczajmy ich przez złe zrozumianą oszczędność; pielienie nie jest wcale tak kosztowne jak się zdaje, opłaca się zawsze, gdy jest stósownie użyte i staje się nie tylko pożyteczne dla zboża na pniu stojącego, ale także dla później uprawiać się mających płodów. W Anglii, Alzacji, Holandji, Belgji, ogólnie w okolicach, gdzie rolnictwo z większym przmysłem połączone, używają pielienia bardzo często. Schwartz w swoim opisie gospodarstwa w Belgji i Alzacji daje nam o tém rozciągle opisanie. We Flandrii często 20 do 30 kobiet trudni się wrywaniem chwastów z jednego pola; przyczém, dla śnadszego wykonania pracy, posuwają się na kłęczkach. Tylko u nas przy troskliwym sprawianiu gruntu, zdaje się trwać wstręt od tej operacji; tylko proso i marchew wyłącznie używają przywileju pielienia; uważamy je za zmudne, kosztowne i za mało wa ne; sądzimy, że się opłaci tylko w pomienionych krajach, w których gospodarstwo rolnicze jest zyskowniejsze, praca ręczna stosunkowo tańsza, a zatém wszelkie nakłady na uprawę gruntu łatwiej się wynadgradzają jak u nas. Na podobne zarzuty trudno lada co odpowiedzieć; wypada nam tylko rzecz dokładnie wypróbować i zapewnić się, że koszta nie są tak zbytne, jak się zdaje. Naturalnie, że pielienie tylko jako ostatni środek ma być użyte, które przy należytem zastosowaniu innych pomienionych nawet rzadko stanie się potrzebnem. O jego proporcjonalnie małych kosztach, a wielkim pożytku, przekonano się nawet w okolicach, na które nie jeden gospodarz, co do techniki w rolnictwie z ntejaką pogardą spoglądał, gdzie cena zboża niższa jak u nas, a mniejsza ludność, ledwie pozwole przypuścić, że się tam znajdować może ilość rak do wykonania tej pracy dostateczna. Tak opowiada Sprengel, że nad niższą Wezerą i Jada, w okolicy, która nie więcej jak 2,000 ludzi na milę kwadratową liczy, kaźden rolnik swe zboże pleć każe, a za to los chojniejszym zbiorem jest wynadgrodzonym.

Roztrząsnawszy poniekąd wszystko, co się w ogóle o wykorzenieniu, lub raczej zmniejszeniu rocznych i dwuletnich chwastów powiedzieć dało, przystąpimy teraz do szczegółowych uwag nad ni-któremi ważniejszymi.

1. *Rzodkiew, topucha i gorczyca polna.* Pierwsza jest niebezpieczna od drugiej, ponieważ nawet w najgorszym piaszczystym gruncie bujno rośnie, a dla tego i tak mizerne zboże łatwo opanuje; druga tylko na zamożnym, gliniastym i marglowatym gruncie zagęszcza się, i nigdy w tak wielkiej ilości nie porasta. Obie wszakże mogą przy zaniedbanu i sprzyjających im okolicznościach, stać się nader dolegliwemi, w płonach jarych wielkie poczynić szkody, dochód z nich nawet o połowę zmniejszyć. Gdy się do tego stopnia wzmaga, zawsze się pielienie ich opłaci; przy nieustannej atoli dobrej uprawie gruntu i przy dokładnem zaprowadzeniu płodów okopowych ledwie kiedy do tego ostatecznego środka przyjdzie. Bardzo skuteczny sposób pozbycia się gorczycy nastęrcza nam troskliwa uprawa rzepaku i rzepiku po dobrze zawożonych czystych ugorach. Już przez samo obrabianie ugoru wiele się ziół wykorzenia, a te które później w mialkiej roli między olejnym nasieniem zejda, niechybnie w ziemi wymarzną. Nie tak się rzecz ma co do oziminy, gdyż te się sieją zwykle później i w muij spulchnionej ziemi, której zbywa na ciepłe i innych rozwinięciu gorczycy sprzyjających warunkach; powtarzana uprawa jednakże pod oziminy, jest zawsze pewnym środkiem zabezpieczającym przeciwko zniszczeniu gorczycy, dla tego ją też odmianą płodów okopowych tak długo w gruntach gorczycą porosłych zalecamy, dopóki się ten szkodliwy chwast w większej części nie wypełni. (D. c. n.)

§ 17. Ogólne przepisy, wydane dla Instytutów Naukowych Okręgu Warszawskiego, pod względem porządku wewnętrznego, dozoru i karności szkolnej, rozciągają się w zupełności i na uczniów Szkoły sztuk pięknych.

§ 18. Examina w Szkole sztuk pięknych są dwójakie: roczne i ostateczne czyli całokursowe. Jak jedne, tak drugie, odbywają się indywidualnie, w obecności Dyrektora Gimnazjum Realnego, Nauczycieli szkoły, tudzież osób, przez Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego wyznaczonych.

§ 19. Na examinach, oprócz usposobienia w przedmiotach naukowych, zwracać należy uwagę na roboty, wykonane przez uczniów według zadanych programatów. Sposób examinowania Kurator Okręgu przepisze.

§ 20. Roboty składane na examinach rocznych zachowane będą w Szkole, dla przekonywania się o postępie uczniów. Roboty zaś z examinów ostatecznych czyli całokursowych, za uznaniem zgromadzenia Nauczycielskiego, mogą być posyłane na wystawę publiczną dzieł artystycznych krajowych. Roboty te staną się własnością szkoły.

§ 21. Uczniowie kończący Szkołę otrzymają patenta w formie przepisanej przez Radę Wychowania Publicznego, za podpisem Dyrektora i wszytkich Nauczycieli. Świadectwa wypawane uczniom, opuszczającym Szkołę przed ukończeniem zupełnego kursu, podpisuje tylko Dyrektor Gimnazjum Realnego
(Dokolec nie nastąpi.)

O WYKORZENIENIU i UŻYCIU CHWASTÓW

w Gospodarstwie Rolniczym.

Zbyteczną na pozór powinniśmy się wydawać rzeczą, mówić o wyższych pomienionych przedmiotach, ile że każdy gospodarz nie tylko dobrze znać powinien szkody, przez chwasty płodom ziemnym wyrządzane; ale także wiedzieć, że je dobrą uprawą, czystym obrobieniem roli, okopywaniem etc., jeżeli nie całkiem zniszczyć, to przynajmniej nieszkodliwymi uczynić może; gdy atoli spostrzegamy, jak niedbale biorą się do wypalenia chwastów nawet wieksi, z rzadka czynni, i swęj rzeczy świadomi gospodarze; jak przez wzrost uprawianych płodów tamuje, jak jęczmień, owies, groch, często w walce z łopuchą, owsikiem, gorczyczą, ulega; jak psi język koniczyne zagłusza, i dochód z niej o połowę niszczy; gdy to wszysko spostrzegamy, musimy z tego wnosić, że albo ogólnie straty, z wzmaganą się chwastów wynikające, nie są dostatecznie znane i ocenione, albo też, że sposoby wypalenia tychże są nam po większej części obce i za zbyt kosztowne uważane. Z tych powodów nie będzie od rzeczy umieścić tu kilka uwag niektórych tak własnych, jako też cudzych doświadczeń, ściągających się do tego przedmiotu. Żeby zaś zebrany materiał nadać jakis ład i porządek; rozłożyliśmy je na kilka oddziałów następujących:

- 1) Gatunki chwastów i ich szkodliwe skutki;
- 2) środki do ich wykorzenia i gatunki gruntu, w których się nad inne udają;
- 3) narzędzia do ich wygubienia;
- 4) koszty tych narzędzi;
- 5) rozporządzenia policyjne, które się przyczyniają do zniszczenia szkodliwych zielsk;
- 6) nareszcie pożytek, które z tych mieć można.

Ad 1. O różnych gatunkach chwastów i ich szkodliwości.

Nazwisko chwastu możnaby właściwie nadać każdej roślinie, jakkolwiek jest pożyteczna, i która przeciw woli gospodarza między uprawianymi płodami wzrosła i dochód z tychże zmniejsza; pospolicie wszakże te tylko dzikie rośliny zowiemy chwastami, które dla nieużyteczności, lub też ostrych jadowitych

soków, przedmiotem uprawy być nie mogą. Znaczną siłą żywotną od przyrodzenia obdarzone, wyrastają one częstokroć bujniej na niwach zakłopotanego rolnika, aniżeli inne troskliwie pielęgnowane, ale słabsze rośliny; przywłaszczają sobie wielką część w ziemi zawartego, a pożytecznym plonom przeznaczonego pożywienia z nawozu; a przez co nie tylko znaczną czynią ujmę dochodom, ale nawet bardzo liczne wyrządzają szkody, tamując wszelkie rozwinięcie się tychże plonów; dalej stają się one często przyczyną zepsucia zboża i innych płodów, gdy te ulewami deszczami lub wichrem są przytłoczone; mnożą niebezpieczeństwa w czasie żniwa, utrudzając przeschnięcie, a zatem i zwożenie snopu; nakoniec ziarnem swoim psują nasienie zebranych płodów.

Są to aż nadto dostateczne powody do niezmordowanego wytepienia szkodliwych zielsk. Dla czegoż się przecież inaczej dzieje? Jedną tylko na to mamy odpowiedź: często nie wyobrażamy sobie dokładnie szkodliwości tychże, nie znamy i nie umiemy ocenić należytych i przytém najprostszych środków, a pomiędzy tymi pielienie, które gdy inne okażą się niedostateczne, w wielu przypadkach samo pomaga, jako nadto zachodów i kosztów wymagające, całkiem zaniedbujemy. Gdybysmy jednakże znali korzyści, których tym ostatnim środkiem dostąpić możemy, zwałczylibysmy niezawodnie odrazę i nieufność ku niemu, pochodzącą jedynie z fałszywego o nim wyobrażenia.

Wielkość tych korzyści w pewnych okolicznościach może być bardzo znaczna i dużo kosztu tej operacji przewyższa, co tu często powtarzane porównawcze próby dostatecznie dowiodły; przytaczam tu doświadczenie pana Johna Sinclaire: „W Morg pruskiej miary letkiego spulchnionego gruntu zasiano pszenicą, odmierzone 1 1/2 mórg i zostawiono na nim wszystkie dzikie zielska, inne zaś 1 1/2 pielono troskliwie. W żniwa zebrano z pierwszego 11 1/2 szefla, z innych zaś po 14 1/2 szefla, a zatem o 1/4 więcej. Koszta pielienia z tą nadwyżką wydatkownie były w w żadnym stosunku.“

Nie podlega żadnej wątpliwości, że oczyszczenie roli z chwastów jest jednym z najważniejszych przedmiotów, które rolnik zawsze przed oczyma mieć powinien; w przeciwnym razie o pieczołowości w tym względzie, codziennie drogo opłacać będzie musiał. Lecz nie tylko on sam przez to ponosi stratę, cały ogół na tym cierpi, albowiem pomnożenie środków wyżywienia i bogactwa narodowego, zawisło poniekąd także od zniszczenia wszelkich zielsk, tamujących krzewienie się pożytecznych dla ludzi pokarmów.

Jak wiadomo, chwasty ze względu na główny sposób mnożenia się, pospolicie dzielimy na dwie klasy: nasienne i korzonkowe; dokładniejszy wszelako jest ich podział botaniczny na trzy klasy: na roczne, które w jednym roku rosną i po dojrzeniu nasienia giną; dwuletnie, które przezimowały, dopiero w końcu drugiego roku usychają (oba te gatunki rozmnażają się szczególnie nasieniem); nakoniec trwałe, które przez kilka lat żyć mogą i tak nasieniem, jako też korzeniem się mnożą.

Różne gatunki tych ziół znajdują się po polach i łąkach, po dzikich puszczech, zaroślach, lasach, a nawet w ogrodach, pomimo wszelką troskliwość w uprawie. Tu wszakże zatrudnimy się szczególniej temi, które rosnąc po polach, dla rolnika są ważniejszemi, a ponieważ sposób wytepienia ich jest mniej więcej ten sam, szczegółowe wymienienie tychże nie będzie nam wcale potrzebnem.

Ad 2. Sposób niszczenia rocznych i dwuletnich chwastów.

Najeźściej używany, a niezawodnie do celu prowadzący i ogólnie znany środek, wykorzenia wszytkich do tej klasy należących chwastów, jest uprawa roślin okopowych: kartofli, rzepy, bobu, etc.; jeżeli spulchnienie i obrobienie gruntu dzieje się w stosownym czasie i z należyłą troskliwością, wtedy ziemia nie powinna być ani nadto sucha, ani deszczem przesłana, a się powinna się lepić do używanych narzędzi, ani rozpadać w fi-

Sprawozdania z jarmarku wełnianego w Wrocławiu.

Wrocław 2 Czerwca. — Dawno już bardzo nie mieliśmy tak pomyślnego jarmarku wełnianego, a mianowicie pierwsze dni jego przypominają nam rok 1833, w którym i kupno szło nader szybko i ceny dobre płacono.

Ponieważ stare po składach zapasy były już wszędzie wyczerpane i dawał się zauważyć brak dobrej wełny, wcześniej tu przybyli kupcy i fabrykanci i to w znacznej liczbie, spieszyli się z zakupywaniem nowej wełny i już z 3 Maja prawie wszystkie lepsze partje wełny i u właścicieli owczarni i u spekulantów były zakupione.

Dla tego żadnego dnia nie zebrano wielkich ilości wełny, interesa szły nader żywo, a jarmark jeszcze przed rozpoczęciem urzędowego terminu, w większej części był ukończony.

Do dziś dnia przywieziono około 48,000 cent. szlaskiej wełny, 6,000 cent. z Wiel. Xięś Poznańskiego, 1,000 cent. z Królestwa Polskiego, co razem czyni 55,000 centnarów.

Do tego dodając starego zapasu 3,000 —

Razem dostawiono wełny na targ 58,000 —

W roku 1813 dostawiono 52,000 —

Tego więc roku dostawiono więcej o 6,000 centnarów.

W stosunku do roku zeszłego cena podwyższyła się w przecięciu o 10—12 tal. od wełn w cenie 60—70 tal. a cieńszych od 8 do 10 tal. na cent. Płacono też i 15 do 20 tal. wyżej od ale to w wyjątkowych razach, a zatem nie można tego przyjmować do normalnej ceny.

W szczególności płacono następujące ceny:

Za szlaską jednostrzyżową:

Super-eklektę za centar po 120 do 135 talarów.		
Elekte	110	115
Wysoko cienką	95	105
Cienką	85	90
Srednio cienką	75	80
Posledniejszą	66	73
Ordynaryjną	58	62

Za szlaską dwustrzyżową:

Bardzo cienką	70	75
Cienką	60	65
Posledniejszą	52	58

Za polską jednostrzyżową:

Najcieńszą (prima sorte)	70	75
Cienką	66	68
Srednio-cienką	60	65
Ordynaryjną	46	50

Za polską dwustrzyżową:

Cienką	56	62
Srednio-cienką	50	55
Ordynaryjną	46	48

Ze zdechłaków:

Bardzo cienką	90	90
Srednio-cienką	66	70
Posledniejszą	55	58

Garbarską:

Cienką	55	65
Posledniejszą	45	48

Jarzęczkę:

Cienką	105	115
Srednio-cienką	80	90
Szlaski auszus	48	65
Polski auszus	40	48
Wełnę krajczaną białą	12	22 1/2
— czarna	13	18

W ogóle wszystkie wełny na targ przywiezione nader pięknie były wymyte, a nadto dobrze popakowane i urzadzone.

Od 1833 roku nie mieliśmy na jarmarku wełny tyle wszelakich dobrych zalet przedstawiającej

Biorąc w przecięciu tegoroczne strzyże wydały o 6 do 8 procent więcej nad strzyże zeszloroczne.

Najwięcej kupowali w Wrocławiu angielscy i niemieccy fabrykanci, i kilku znacznych spekulantów z Belgji i Francji — mniej zakupowali drobni fabrykanci krajowi, którzy napróżno szukali wełny szlaskiej 50 talarowej i zaczęli wełny polskie kupować.

Najlepiej płacono i najbardziej poszukiwane były gatunki średnio cienkiej wełny w cenie od 75—85 talar. i żądania ich były największe. Wielu też było kupców na bardzo cienkie wełny po 105—115 tal.; wełny elektoralne nie były tak kupne i stosunkowo nie tyle podniosły się w cenie co inne gatunki, bo podwyższenie ich ceny zaledwie w przecięciu 3—6 talar. wyniesie.

Teraz właśnie dopiero przybyły znaczne dowozy z W. X. Poznańskiego i z Królestwa Polskiego; płacono je powszechnie o 3 do 5 tal. wyżej nad ceny zeszloroczne.

Niesprzedanej wełny jest jeszcze blisko 12,000 centnarów. Mamy jednak nadzieję, że dziś i w dni następne przywiezione będą wełny od producentów, którzy nie myśleli, że jarmark skończy się tak rychło. Prawie wszyscy kupcy znajdują się dotąd w Wrocławiu.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 7 Czerwca 1844.

		Żądają		Dają	
		R. s.	k.	R. s.	k.
I. WEXLE.					
Berlin 100 talarów	2 M.	91	20	—	—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	90	75	—	—
Hamburg 300 m. k.	2 M.	137	25	—	—
Londyn fun. sterlin.	3 M.	6	23	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sreb.	1 M.	99	50	—	—
Petersburg ditto.	1 M.	99	50	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	75	5	—	—
Wiedeń 150 zł. reńskich	2 M.	96	—	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	91	5	—	—
2. MONETY.					
Rosyjskie Imperjały		—	—	—	—
Holand dukaty nowe		—	—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsory Pruskie		—	—	—	—
Rosyjskie assygnaty		—	—	—	—
Ausryjackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—	—
3. PAPIERY.					
Listy zastawne białe, daw. bez kup. (*)		—	—	—	—
ditto nowe		14	70	14	68
Oblig. skarbowe na zł. 1000.		—	—	—	—
Obligacje udziałowe na zł. 300		—	—	—	—

Wartość kuponu kop. 27 1/2.